

Geachte leden van de gemeenteraad,

Landgoed Vrederust is voor GGZ WNB meer dan alleen grond, het is onderdeel van onze geschiedenis en identiteit. Veranderingen op het landgoed verdienen daarom ons respect en de grootste zorgvuldigheid. Tegelijkertijd vraagt de situatie van GGZ WNB en deze tijd om vooruitgang en oplossingen. De voorliggende visie is het resultaat hiervan.

Landgoed Vrederust werd op 5 mei 1909 officieel geopend als protestants psychiatrisch ziekenhuis. Destijds betrof het een terrein van 109 hectare. Het ziekenhuis was een zelfvoorzienend dorpje op zich, waar naast patiënten ook het inwonend personeel verbleef.

Tijden zijn echter veranderd. Vanaf de jaren '70 kwamen er meer Brabanders werken, de instelling werd meer geïntegreerd in de omgeving en er kwamen meer ambulante patiënten. In 1987 werd een deel van het landgoed verkocht aan Stichting Brabants Landschap. Momenteel heeft GGZ WNB nog 44 hectare in haar bezit.

Het onderhoud en beheer van het landgoed van 44 hectare is voor GGZ WNB inmiddels onbetaalbaar geworden. Er zijn minder klinische cliënten en de vergoeding die wij krijgen per client houdt geen rekening met het onderhouden van een landgoed. Het gevolg is verpaupering door leegstand en achterstallig onderhoud. Daarnaast draagt GGZ WNB ook de verantwoordelijkheid voor onderhoud en beheer van infrastructuur en wegen. Kosten die wij niet kunnen dragen. Ook andere instellingen verkopen om deze redenen hun instellingsterrein. Onze financiële situatie, na jaren van bijzonder beheer, maakt de urgentie nog groter.

Al jaren zijn we bezig met het maken van plannen voor verkoop van het landgoed. Vijf jaar lang is getracht om Vrederust om te vormen tot een zorglandschap door andere zorgpartners te verleiden om zich op het landgoed te vestigen. Dit bleek een doodlopende weg. Veel organisaties hebben al vastgoed, hebben zelf instellingsterreinen, hebben er geen budget voor, of zitten liever midden in de stad. Bovendien wordt het landgoed door de verkoop van losse percelen versnipperd en wordt het 'infrastructuur-probleem' voor GGZ WNB hierdoor niet opgelost.

In oktober 2023 heeft de gemeente een intentieovereenkomst getekend met GGZ WNB voor de ontwikkeling van woningbouw op het landgoed. Nu twee en een half jaar en een klein miljoen aan ontwikkelkosten later ligt er een mooi gebalanceerd plan – Ontwikkelvisie Landgoed Vrederust – waarin het landgoed weer deels in oude glorie wordt hersteld, de natuur wordt versterkt en zorg, wonen en recreatie samen worden gebracht. Dit op een wijze en in een vorm die recht doet aan alle belanghebbenden.

Het eerlijke verhaal is dat GGZ WNB niet de financiën en de tijd heeft om nogmaals een Ontwikkelvisie uit te werken. Als u niet instemt met deze Ontwikkelvisie, dan zal GGZ WNB nieuwe toekomstscenario's moeten ontwikkelen, waarbij het een serieus scenario is om het landgoed dan zonder Ontwikkelvisie in de markt te gaan zetten. Dit zou mijns inziens echt een gemiste kans zijn, omdat de toekomst van het

landgoed zonder onderliggend integraal plan veel meer onzekerheid geeft voor alle betrokken partijen dan verkoop mét deze Ontwikkelvisie.

Ik wens u veel wijsheid toe.